

תפ"ח 35048/04/17 - מדינת ישראל נגד רז עמיצור

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 35048-04-17

בפני: כב' השופט הבכיר אריאל ואגו - אב"ד
כב' השופט אלון אינפלד
כב' השופט אריאל חזק

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד יריב צרי - פמ"ד
נגד
רז עמיצור
המאשימה
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד גיא זהבי

גזר דין

כללי -

כתב האישום המתוקן וההרשעה על פיו

הנאשם, יליד 1998, תושב באר שבע, הועמד לדין, בשל שורה של עבירות אלימות כלפי אנשים ממוצא ערבי, שבוצעו על רקע קשרים של אותם מתלוננים עם נשים יהודיות.

במסגרת הסדר טיעון, שלא כלל הסכמה עונשית, הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן, שבעובדותיו הוא הודה, ובעקבות כך הורשע בעבירות שנגקבו שם.

כתב האישום המתוקן אוחז ארבעה אישומים, שרקעם דומה, וכמפורט בחלק הכללי, החליט הנאשם, עובר ליום 21.2.17, לפגוע בערבים השוהים בחברת נשים יהודיות, כדי לעורר בקרבן פחד ולמנוע קשרים אישיים בין הערבים ליהודיות.

לפי האישום הראשון, ביום 21.2.17, לפנות בוקר, שהו מתלונן בשם יאסים ואישה ששמה אילנה, במכוניתו של יאסים, בחניה בבאר שבע. הנאשם הגיע למקום עם קבוצת אנשים, ניגש למכונית וביקש מאילנה מצית. כאשר הצית סיגריה, בחן את פני השניים, ומשהסיק שמדובר בערבי וביהודיה, התרחק מעט, הוציא סכין, חזר למכונית, ודקר את יאסים בגבו, באזור הצלעות, הבטן והיד, כדי לגרום לו חבלה חמורה. דקירה אחת פגעה בכליה השמאלית של יאסים, וגרמה לו לקרע ולדימום. המעשה נעשה בשל מניע גזעני, משום היות יאסים ערבי ששהה בחברת אישה יהודיה.

משהודה הנאשם בעובדות אלה, הוא הורשע, באישום הראשון, בעבירות של **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות מתוך**

מניע גזעני לפי סעיף 333 ו-335 (א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בצירוף סעיף 144 ו'(א) לחוק, ובהחזקת סכין מתוך מניע גזעני לפי סעיף 186(א) בצירוף סעיף 144 ו'(א) של החוק.

לפי האישום השני - ביום 4.3.17 בשעות הערב, חבריו של הנאשם, טמיר, וקטין בשם י.מ, עברו בפארק בבאר שבע. הם נתקלו באדם ממוצא ערבי, התפתחו ביניהם חילופי דברים, וגם אותו אדם וגם חבריו של הנאשם, הזעיקו לעזרתם. חברים אחרים מטעמם. בעקבות התפתחויות נוספות, שהנאשם לא היה צד להם, קשרו קשר ביניהם טמיר, הקטין, ועוד שלושה מכרים, לתקוף את אותו אדם ערבי, בשל כך שהוא יוצא עם יהודיות. בשלב זה הקושרים נסעו לישיבה, שבה שהה הנאשם, על מנת לצרפו לקשר, וסיפרו לו, שבפארק יש ערבים המסתובבים עם יהודיות. הנאשם ביקש מהם להיכנס עמו לשיעור תורה, שלאחריו חזר טמיר ואמר לנאשם, שאין זה טוב שיש ערבים היוצאים עם יהודיות. או אז, הצטרף הנאשם לקשר, נטל מקל גולף מחדרו, נתן לקושר אחר אלה, ולטמיר ידית עץ של פטיש, ולקושר נוסף נתן מקל מתכת באורך 30 ס"מ. הקטין י.מ נטל עמו קרש. הנאשם וקושר נוסף בשם שרון, נכנסו לפארק לחפש את אותו ערבי, ולאחר שמרבית בני החבורה כיסו פניהם, בכובעי גרב ובחם צוואר, למניעת זיהויים, פנו לאדם, שסברו שהוא ערבי, שאלו מדוע הוא פוגע בילדות יהודיות, ושרון נתן לו מכה בראש עם האלה. הנאשם וטמיר היכו אותו, וכאשר נפל, שרון והנאשם בעטו בו. הם אף רדפו אחריו, כאשר קם ונמלט מהמקום, אך חדלו מכך, חזרו לישיבה שבה לומד הנאשם, החזירו את האלות והמוטות לחדרו, והתפזרו.

משהודה הנאשם בעובדות אלה, הוא הורשע, באישום השני, בעבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות מתוך מניע גזעני, לפי סעיף 379, בנסיבות סעיף 382(א), לחוק העונשין, בצירוף סעיף 144 ו'(א) לחוק, ובנסיבות מחשידות בכוונת פריצה מתוך מניע גזעני, לפי סעיף 410 (3) של חוק העונשין, בצירוף סעיף 144 ו'(א) לחוק.

לפי האישום השלישי - לאחר יום 4.3.17, התארגנו הנאשם, טמיר הנ"ל, וחבר בשם קורן, לפגוע באנשים ממוצא ערבי השוהים בחברת נשים יהודיות, כדי להפחידם ולמנוע קשרים אישיים כאלה, ובמסגרת התארגנות זו, יצאו, ביום 17.3.17, לפנות בוקר, לפארק בבאר שבע, במכוניתו של קורן, כדי לחפש ערבים ששוהים עם יהודיות. הנאשם היה חמוש במקל גולף וטמיר הצטייד בפטיש. הם הבחינו במכונית, שבה ישב אדם בשם הייתם, ולידו רכב נוסף שבו שהו נערות, שסברו שהן יהודיות, ועוד אדם, שסברו שהוא ערבי. השלושה ניגשו לשיחים להתארגן לתקיפה, אך הרכב שבו שהו הנערות נסע. הנאשם אמר לחבריו שחייבים לעשות משהו, רץ לכיוון רכבו של הייתם, חבט בחלון עם מקל הגולף, וטמיר היכה בפטיש על חלון הרכב. השניים שברו את חלונות המכונית ותקפו את הייתם עם המוט והפטיש תוך גרימת שפשוף וכאבים בידו ובלחיו. הייתם נמלט מהמקום עם הרכב, ואז השלושה, ובהם הנאשם, ניגשו לשלושה אחרים, ממוצא ערבי, השליכו אבנים לעבר מכוניתם, שברו את חלון המכונית ופגעו בהם. המותקפים התגוננו על ידי זריקת אבנים, והנאשם וחבריו נמלטו מהמקום.

משהודה הנאשם בעובדות אלה הוא הורשע באישום השלישי, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות מתוך מניע גזעני, לפי סעיף 380 בנסיבות סעיף 382 (א) בצירוף סעיף 144 ו'(א) לחוק, תקיפה בנסיבות מחמירות מתוך מניע גזעני, לפי סעיף 379 בנסיבות סעיף 382(א) בצירוף סעיף 144 ו'(א) של החוק, והיזק לרכוש מתוך מניע גזעני, לפי סעיף 413 בצירוף סעיף 144 ו'(א) לחוק.

לפי האישום הרביעי - ביום 20.3.17, נפגש אדם בשם מוחמד, בפארק, עם שתי נשים יהודיות, אביבה ותמר, ונסע איתן לקרבת אולם אירועים מסויים בבאר שבע. הנאשם הגיע למקום עם אחר, הבחין בשלושה, והקושרים ביקשו מהם מצית. הנאשם הגיע למסקנה, כי מוחמד הוא ערבי והשוהות עמו - יהודיות. הוא התקשר לקורן, וביקש שיגיע לשיבה, שהייתה בסמוך לאולם. הנאשם והאחר חברו שם לקורן, הנאשם הסביר שראה נשים יהודיות עם ערבי, והציע לקורן הצעה, שמשמעותה להכות את אותו ערבי. הנאשם הביא מחדרו מפתח שוודי, נתן פטיש 10 ק"ג לאחר, ולקורן נתן אלת שוטרים מפלסטיק. השלושה ניגשו למכוניתו של מוחמד, הנאשם והאחר שברו את חלון המכונית והכו את מוחמד בראשו, תוך שמגדפים אותו על כך שהוא יוצא עם יהודיות, וגרמו לו פציעות בראשו ודמם. תמר ואביבה נמלטו מהמכונית, ואז הצליח גם מוחמד לצאת מהרכב, ואילו שלושת הפוגעים נמלטו וחזרו לשיבה.

משהודה הנאשם בעובדות אלה הורשע, באישום הרביעי, בעבירות של **פציעה בנסיבות מחמירות מתוך מניע גזעני**, לפי **סעיף 334** בצירוף **סעיף 335 (א)(1)** ו-**(2)** בצירוף **סעיף 144 ו'(א) לחוק**, ו**בהיזק לרכוש מתוך מניע גזעני לפי סעיף 413 (ה)** בצירוף **סעיף 144 ו'(א) לחוק**.

תסקירי שירות המבחן

הוזמן תסקיר לעונש מאת שירות המבחן.

נקדים ונתמדת, כי שירות המבחן נטה לבחון לעומק ולהמליץ לאפשר קידום של הליך טיפולי - שיקומי, בטרם יגזר דינו של הנאשם. לאחר עיון בתסקיר הביניים, שהוגש ביום 10.7.18, ושמיעת באי כוח הצדדים, קבענו, שאיננו רואים, בנסיבות תיק זה, מקום לקידום תהליך ארוך טווח, של טיפול ושיקום טרם מתן גזר הדין (פרוטוקול והחלטה מיום 12.7.18), והורינו על הגשת תסקיר משלים וסופי לקראת שמיעת הטיעון לעונש. התסקיר, שהוגש ביום 9.10.18, מתייחס לשתי החלופות כאחד - תרחיש של אימוץ ההמלצה, שהשירות עדיין עמד מאחוריה, של אפיק שיקומי - טיפולי, ותרחיש של החלטה אפשרית של ביהמ"ש לגזור הדין ולא לאפשר המשך המהלך הזה.

במצב דברים זה, במסגרת הטיעונים לעונש, מושא הישיבה מיום 11.10.18, התייחסו באי כוח הצדדים לשני מישורי ההכרעה הנדרשת. ב"כ המאשימה, עו"ד יריב צרי, ביקש שלא לאמץ ההמלצה להוסיף ולקדם את אפשרות הטיפול והשיקום (שמטבע הדברים נלוותה אליה המלצה לדחייה נוספת של הטיעון לעונש), ושטח בפנינו את טיעוני המדינה לעונש הראוי לגופו. ב"כ הנאשם, עו"ד גיא זהבי, מצידו, ביקש לשכנע בכך, שיש מקום לדחות הדין, ולמצות את האפיק המומלץ בידי שירות המבחן, ולחלופין - אם לא נעתר - הוצגו טיעוני ההגנה לעונש.

לפיכך - נדרשת החלטתנו הטרומית - האם לאפשר קידום ומיצוי מהלך טיפולי, וככל שתדחה אופציה זו - אנו נדרשים לדיון ולהחלטה בשיקולי הענישה השונים, ולגזירת הדין במשפט.

בתסקיר הביניים, צוין רקעו האישי של הנאשם, כבן 20, רווק, שהתגורר, עד המעצר, בבית הוריו, כשילדותו ונעורו עברו במסגרת משפחתית, שלא נעדרה בעיתיות, לאור הסתבכויות בפלילים של ההורים ואחד מאחיו. מכאן נבעו העדר גבולות ברורים להתנהגותו, ואווירה של חוסר יציבות. בשלב מסוים, ולאחר סיום 12 שנות לימוד, החל הנאשם להשתלב

בשיעורי תורה, התחזק בדת וחזר בתשובה. הוא לא התייצב לשירות צבאי, כנראה על רקע הרצון להוסיף וללמוד בישיבה, ומשלא הסדיר זאת כנדרש בחוק - הוכרז כעריק מהצבא. מאז דצמבר 2016, הוא החל ללמוד במסגרת ישיבה דתית בתנאי פנימיה, אך, שמר על קשר טוב עם משפחתו. בפני קצינת המבחן, עורכת התסקיר, גב' אירינה ניימן, הנאשם הביע חרטה על העבירות הנדונות, וקיבל על עצמו אחריות. הרושם היה, שלעת ביצוע המעשים, הוא חש כוח ובטחון מדומים, והאמין כי הוא "מציל" את הנשים היהודיות, והרגיש כמעין שליחות בכך. עם זאת, ואף שניסה לגלות אמפתיה לנפגעים, בפני עורכת התסקיר, היא התרשמה, שהוא עסוק בתחושת קורבנות וחוסר ודאות לגבי העתיד. מאחר שהנאשם ביקש להשתלב בהליך טיפולי ולהשתקם, ובהעדר הרשעות קודמות, ועל רקע המוטיבציה הראשונית לבחון חלקים בעיתיים באישיותו, סבר שירות המבחן כי יש לתת לכך הזדמנות. צוין, שהנאשם, ששוחרר ממעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני, הקפיד על תנאי השחרור, ושיתף פעולה עם קצינת המבחן. גב' ניימן ציינה, לצד זה, גורמי סיכון לעבריינות, הנגזרים מריבוי עבירות האלימות, שנסיבותיהן דומות, קשריו השוליים מבוססי עמדות אידיאולוגיות נוקשות והצדקת אלימות במצבים מסויימים, הקושי לגלות אמפתיה, ותפיסה עצמית של שליחות דתית ולאומית.

בשקלול נתונים אלה, קצינת המבחן המליצה לדחות הדיון לחודשים אחדים, כדי לבדוק אפשרות שילוב הנאשם בהליך טיפולי בתחום האלימות.

בעקבות החלטתנו, שאוזכרה, מיום 12.7.18, הוגש התסקיר המשלים, ובו התחזק הרושם, אצל קצינת המבחן, כי הנאשם מקבל על עצמו אחריות מלאה וחווה אשמה עמוקה וחרטה כנה. תחושות אלה, לצד החשש מתוצאות ההליך המשפטי, מביאות לנסיגה משמעותית במצבו הנפשי. ההתרשמות הייתה שהמוטיבציה מצידו לטיפול הייתה אותנטית וממשית, ושוב - הומלץ על דחייה נוספת, טרם קביעת העונש. המלצה זו נתמכה גם בידי מנחות קבוצה טיפולית בתחום האלימות, שבדקו את התאמת הנאשם להשתתפות בקבוצה. מנחות אלה התרשמו, שהנאשם "מחובר" למשמעות העבירות שביצע ומבין את השלכות מעשיו ואת הפגיעה שגרם. הוא ביטא רצון להבין מה הוביל אותו לכך, וכיצד ניתן למנוע זאת בעתיד. לנוכח גילו הצעיר ומאפייני אישיותו, סברו מנחות הקבוצה, ויחד איתן - עורכת התסקיר, כי הנאשם יכול להיתרם מההליך הטיפולי ולגבש זהות נורמטיבית מחוזקת, שתסייע לו להתמודד עם גזר הדין והעונשים הצפויים לו. שירות המבחן חזר והמליץ על דחייה נוספת, ועל בחירה באפיק שיקומי, שהפוטנציאל להצלחתו, ולהפחתת הרצידיביזם, נראה בעיניו משמעותי.

למקרה, שהמלצה זו לא תיעתר, ויוחלט על סיום ההליך המשפטי כעת, הומלץ, להטיל מאסר בעבודות שירות, לתקופה המרבית, לצד צו מבחן למשך שנתיים, בראייה, שעונש כזה יאפשר לנאשם לעבור, במקביל, תהליך טיפול ושיקום.

מששקלנו טיעוני הצדדים ביחס לשאלה המקדמית, האם יש מקום לדחיית סיום ההליך, עד למצוי המהלך הטיפולי-שיקומי, מסקנתנו היא, שאין מקום לאפשר זאת.

ברובד הכללי, ומעבר לעניינו הפרטני של הנאשם, עמדתנו היא, ששישום נכון של עקרון ההלימה-העקרון המנחה בענישה, לפי **סעיף 40ב** של חוק העונשין, יביא, בדרך כלל, לענישה מוחשית. בעבירה חמורה, משמעות הדבר, בדרך כלל- מאסר בפועל. ייתכנו לכך חריגים, אך, עניינו לא נמנה עימם.

המדיניות הפסיקתית הנהוגה, בעבירות אלימות, שרקען גזעני, שמצאה בטויה בפסקי דין רבים, הינה, שבתעודף מטרות הענישה הכלליות (גמול, הרתעה, שיקום וכו'), שקולי נסיבות אישיות ושיקום הנאשם-משקלם נמוך יחסית. הכלל, בכגון

דא, אוזכר, למשל, ממש לאחרונה, ב ע"פ 3250/17 שלמה פינטו נ. מ"י (מיום 14/10/18), ולפיו :

"...נקבע בפסיקה כי כאשר מדובר בעבירות כגון דא (בעניין "פינטו" נדון ערעור על הכרעת דין וגז"ד של נאשם בנסיון רצח והחזקת סכין ממניע גזעני, כשהכוונה הייתה להרוג ערבי כנקמה על אירועי טרור בישראל) אשר בוצעו על רקע אידיאולוגי, נדחים ככלל שיקולי ענישה אחרים, ובהם נסיבות אישיות ושיקולי שיקום, מפני שיקול ההגנה על שלומו וביטחונו של הציבור והרתעת עבריינים בכוח מפני ביצוע מעשים דומים..." (פסקה 24, כב' השופט מ. מזוז. בהמשך מאוזכרים פסקי דין נוספים שאף בהם ננקט ניסוח דומה).

מעבר לכך- ומהיבט ענינו הפרטני של המקרה הנדון, עמדתנו העונשית (ובכך- בבחינת הקדמת המאחר- אין בידינו לאמץ אף את ההמלצה העונשית החלופית שבתסקיר) הינה, כי גם מההיבטים הספציפיים של הפרשה, נסיבותיה, ומידת אשמו של הנאשם, יש להשית עליו תקופת מאסר בפועל, שתהלוך את חומרת הדברים. התהליך, המבורך בפני עצמו, של טיפול בנאשם, וקידום שיקומו העתידי, ומשהוא החל, כמסתמן, להפנים חומרת מעשיו ונפקויותיהם, יכול, בהחלט, להימשך במסגרת שב"ס, ובין כותלי הכלא. קיימות לכך תוכניות וקבוצות יעודיות, שבהן יוכל הנאשם להשתלב, ככל שיימצא מתאים.

מכאן, ולפיכך - יש לדון בטיעונים לעונש ולגזור דינו של הנאשם.

ראיות לעונש

לנאשם אין רישום פלילי. אוזכר, בתסקיר, מאסר של שבועיים שריצה הנאשם בכלא צבאי, בשל היעדרות מהשירות. מוסכם, על הכל, שאין לכך רלוונטיות למושא הדיון הנוכחי.

מטעם ההגנה הוגש (נ/1 לעונש), כתב אישום מתוקן, שהוגש כנגד מעורבים אחרים (קורן וטמיר), במסגרת הסדר טיעון עימם. עניינם של אלה, עדיין תלוי ועומד וטרם ניתן גז"ד ביחס אליהם.

טיעוני ב"כ המאשימה

עו"ד יריב צרי, ב"כ המאשימה, הגדיר את הנאשם, כמי, שבגיל 19 שם לעצמו יעוד של "הצלח" נשים יהודיות מהתבוללות, באמצעות אלימות, ובדרך המעוותת שתוארה בכתב האישום. לטעמה של המאשימה, הנאשם היה הרוח החיה בקבוצה, שבצעה את המעשים, כשהרציונל המשותף- פעולה מתוך מניע גזעני, בלא שקדמה לכך התגרות או מעשה כלשהו, מצד המותקפים, ואין מדובר בפעולה להגנה עצמית, אלא, בתקיפה יזומה ומכוונת.

התובע הצביע על העובדות והנסיבות, בכל אחד מהאישומים, שיש בהם להראות על הדומיננטיות של הנאשם, כנטען.

עוד טען עו"ד צרי, כי אין מדובר במעידה רגעית, אלא, בארבעה מקרים שונים, שנפרסו על פני כחודשיים, ובכולם - מעשים חמורים, שמהם, החמור ביותר, הוא מושא האישום הראשון. לעמדת המאשימה, גם מי שאין לו עבר פלילי, כמו

הנאשם, מעיד על עצמו בכך, שיש לו נורמות עברייניות.

משהמעשים בוצעו תוך כדי תהליך של לימוד תורה והתחזקות בדת, התובע סבור, שהם ראויים לגינוי רב, גם משהחברה בישראל חפצה לראות בדת היהודית כדת לא אלימה, וכזו השואפת לכונן נורמות של סובלנות וחייבות. תחת זאת, כעולה מהטיעון, גזר הנאשם מהנורמות הדתיות מסר של גזענות ואלימות.

באשר לתסקירי שרות המבחן, מטילה המאשימה ספק מסוים בכנות כוונותיו ומניעיו של הנאשם, בחרטה ובקבלת האחריות, שהוצגו בפני קצינת המבחן, והועלתה השערה, שמדובר ברצון להביא להקטנת העונש. מכל מקום- ואף אם נטילת האחריות והחרטה כנים- ומשאין מדובר בקטין, מבקשת המאשימה לראות את התמונה הרחבה יותר, ולדחות שקולי השיקום מפני רציונלים אחרים של הענישה בפלילים.

ב"כ המדינה הבהיר, שהמאשימה רואה בכל האישומים משום "אירוע אחד", שאמנם התמשך על פני כחודשיים, וכי, מבוקש לגזור עונש אחד בגין כלל האישומים.

מתוך סקירה של פסיקה, במקרים אחרים (ועל כך נפרט בהמשך), ובהתאמה לנסיבות ענייניו, סבור התובע, כי מתחם העונש ההולם הכולל כאן, צריך לעמוד על בין 5 ל- 8 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם- עתר עו"ד צרי להשתתף עונש, שיהא מעט מתחת לאמצעיתו- 6 שנות מאסר, וכך, יבואו לידי ביטוי היעדר העבר הפלילי, נטילת האחריות והנכונות לפנות למסלול טיפולי, שיכול להתבצע בבית הסוהר.

טיעוני ב"כ הנאשם

עו"ד גיא זהבי, ב"כ הנאשם, הגיש את עיקר הטיעונים של ההגנה בכתב, והשלים את הטיעון בישיבת יום 11.10.18.

ב"שורה התחתונה", התבקשנו לאמץ את המלצת שירות המבחן (ככל שלא נעתר לדחיה נוספת בגזר הדין), ולפיכך - להטיל מאסר בעבודות שירות של 6 חודשים, לצד צו מבחן לשנתיים.

מהטיעונים הכתובים, כשחלק מהנתונים אף מגובה באמור בתסקירים, למדנו, שהנאשם כבן 20, רווק, במשפחתו 7 נפשות. הוא סיים 12 שנות לימוד, אך לא התגייס, על מנת ללמוד תורה, והשתלב בישיבה בתנאי פנימיה. הוא היה עצור בבית המעצר מיום 7.4.17 ועד 14.3.18 (כ-11 חודשים), ומאז מצוי במעצר בפיקוח אלקטרוני.

הסנגור הזכיר את השינוי המשמעותי בכתב האישום המקורי, כאשר, לעת ההגעה להסדר, הושמטו שני אישומים ואף הושמט ייחוס מעשי הנאשם כמעשי טרור לפי חוק המאבק בטרור. הופנינו לתסקירים, שתוכנם כבר הובא לעיל, וההגנה מבקשת לגזור מהם, שכיום הנאשם מחובר למשמעות העבירות שביצע ומבין את השלכות מעשיו והפגיעה שגרם. הוא חפץ בטיפול שיחזירו להתנהלות נורמטיבית ומועילה.

ההגנה ביקשה לראות בכל המקרים שבכתב האישום כפרשה אחת, ולהגדיר מתחם עונשי אחד, ולפי, שבעניין זה אף התביעה גורסת כך, אין מקום להרחיב בנימוקי הסנגור במישור זה.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, חולקת ההגנה על ייחוס חלק דומיננטי לנאשם, ועל היות המעשים, פרט לאישום הראשון, מאופיינים בתכנון מראש. יש לראות בכך, לשיטה זו, משום התארגנות ספונטאנית של מספר שותפים. הופנינו לכך, שבאישום השני צורף הנאשם לקשר לאחר השתלשלות ענפה שהוא לא נטל בה חלק, והקשר נקשר בהעדו, כאשר, הוא אף מדרבן את חבריו להיכנס לשיעור תורה, ורק אח"כ השתלב בתוכנית העבריינית. גם באישום השלישי, הטעים הסנגור, שאין לראות דווקא בנאשם את הרוח החיה בהתרחשות, אלא, יש לראות בו אף את מי שהיה נתון להשפעת אחרים. אותם אחרים כיום - משוחררים בתנאים, כאשר, נגד קורן וטמיר הוגש כתב אישום מתוקן בעבירות פחות חמורות (נ/1 לעונש), ואילו, מעורבים אחרים, נשפטו בבית משפט השלום, בלא שהוטלו עליהם עונשי מאסר בפועל.

נטען, שהגם שהנזק, שהיה צפוי מהעבירה, יכול היה להיות קשה, בפועל - המטרה הייתה רק להפחיד ולהרתיע את הערבים מלצאת עם יהודיות, ולא הייתה כוונה לפגוע בהם באופן חמור, ואף הנזק שנגרם בפועל לא היה מאוד חמור. הקורבנות לא אושפזו, וגם המתלונן מהאישום הראשון - פצע הדקירה שלו נסגר עם סיכות. משמע - לא מדובר בפגיעה חמורה.

הסיבה שהביאה את הנאשם, לפי הטיעון, לעבור העבירות, לא הייתה שנאת ערבים, באשר הם, אלא, אך, בהקשר של אותם אנשים ממוצא ערבי, אשר יצאו ובילו עם יהודיות "במקומות נסתרים", כלשון הטיעון לעונש. גם נתון זה, לדברי הסנגור, השתנה אצל הנאשם ללא היכר. בזמנו, הוא האמין שהוא מציל נפשות יהודיות מהתבוללות וממעשים אסורים, לשיטתו המוטעית.

אומנם, הנאשם היה מודע למעשיו, אך היה צעיר, על גבול הקטינות, ולא חשב עד הסוף על השלכות המעשים. אפשר להבין מהתסקיר, כך הסביר עו"ד זהבי, שהוא היה נתון במשבר ובקושי לגבש זהות אישית והיה מושפע מקשרים שוליים שיצר במקום לימודיו ובסביבתו הקרובה, נתונים ששוב אינם נחלתו של הנאשם.

ההגנה סבורה, שהמתחם העונשי, שהוצע על ידי התביעה, אינו ריאלי וסוטה ממה שמופיע בפסיקה הרלוונטית לעניינים דומים. הסנגור הפנה לפסקי דין (שנסקור בהמשך), אשר בהם נקבעו מתחמי ענישה נמוכים יותר, והוטלו עונשים קלים בהרבה, מאלה שהתביעה דורשת בעניינו.

אשר לגזירת העונש בתוך המתחם שייקבע, ובאשר לאמות המידה, שעניינן, נסיבות שלא קשורות בביצוע העבירה, התבקשו לקחת בחשבון, שמדובר בנאשם שהוא "בגיר קטין", כשיש להעניק משקל נכבד לפוטנציאל השיקומי שלו, ולבחון את הנזק שמאסר בפועל יסב לו (ברוח האמור בע"פ 7781/12 פלוני נ' מ.י, שם נקבע המשקל היחודי שיש ליתן לשיקולי השיקום בקבוצת הבגירים - קטינים הזו).

עו"ד זהבי אף ביקש לשקול את היותו של מרשו נתון, טרם האיזוק האלקטרוני, במעצר ממש, של כמעט שנה, ואת

העדר היעילות בלגזור עליו מאסר בפועל נוסף.

עוד, בגדרי הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, צינה ההגנה, את הפגיעה באמו ובאביו של הנאשם, אם ישלח למאסר, את קטיעת רצף הלימודים שלו בישיבה, כאשר, הוא תכנן להמשיך ללמוד ולחזק את דרכיו ואת ידיעותיו בתורה, וכן, את נטילת האחריות על מעשיו והמאמצים לחזור למוטב. הנאשם, כך הזכיר עו"ד זהבי, הודה וחסך זמן וצורך להעיד עדים, ומדובר ברשימה ארוכה, לרבות אנשי כוחות הביטחון. בהמשך, אזכר הסניגור את נסיבות חייו, הלא קלות, של הנאשם, כשאמו אינה עובדת ומקבלת קצבת נכות, אביו עובד עירייה שריצה תקופות מאסר, כשהנאשם עוד היה ילד ואף לאחיו הייתה מעורבות פלילית בסמים.

אשר לשיקולי הענישה, במקרה הספציפי, ותוך שהוא מגבה דבריו באזכורים מהפסיקה, ביקש הסניגור לשכנענו, כי גישת הענישה האינדיבידואלית, שאותה יש ליישם כאן, אינה מתעלמת מהאינטרס הציבורי, אך, שמה דגש על שיקול שיקום הנאשם ותיקונו של העבריין. במקרה שלנו, כך גורס עו"ד זהבי, יש לעשות כל הניתן להעלות את הנאשם שוב לדרך התנהגות נורמטיבית ולמנוע ממנו להיקלע או לחזור לדפוסי התנהגות עברייניים. איזון אינטרסים ראוי, יצדיק, אפוא, קבלת המלצת שירות המבחן ובחירה בנתיב שיקומי.

הנאשם, בנצלו זכותו לומר דבריו בפנינו, ביקש סליחה, הן מהוריו, שאותם בייש, כמו את עצמו, והן מהנפגעים ממעשיו, אותם ערבים ואותן יהודיות שהיו איתם. הוא סיפר, שהפיק לקחים, והבין, שדרכו לא הייתה דרך התורה, ובעודו מחפש את דרך האמת, פנה לנתיב של שקר. הוא אמר, שעשה את שעשה, בשל השפעה ו"שטיפה", כהגדרתו, ולא ידע היכן לשים את הגבול. לגרסתו, מדובר היה בתמימות, ששוב לא תחזור, במובן זה, ואילו על מעשיו, כפי שהיו, יודע הוא שצריך לשלם את המחיר. הנאשם חפץ לפתוח דף חדש בחייו, ולהיות ילד טוב, כפי שהיה, ולהביא נחת להוריו. הוא ביקש הזדמנות לשקם עצמו, ולקבל כלים לכך מגורמי טיפול, כדי לאגור כוחות שלא לחזור לדרכו הרעה לעולם. הוא הוסיף והביע חרטה גמורה וסליחה מכל מי שניזוק מדרכו הטפשית, כהגדרתו.

פסיקה שאליה הפנו הצדדים

התובע - הפנה **לע"פ 6729/16 (ויטלי סבין נ' מ"י מיום 21.12.17)** שם נדונו ערעורים על גזר דין של מי שהורשע, לפי הודאתו, בעבירות, שבהן חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. מתחם העונש שנקבע בבימ"ש המחוזי היה בין 18 ל- 48 חודשי מאסר, והוא נדון לשנתיים מאסר לריצוי בפועל (ולהפעלה במצטבר של שנת מאסר על תנאי). ביהמ"ש העליון, בקבלו את ערעור המדינה, ציין, שלמרות מנעד רחב למדי של עונשים על עבירות כאלה, הרי במקרים דומים, הוטלו 50 חודשי מאסר בפועל. עונשו של סבין הוחמר ל- 36 חודשי מאסר בפועל, תוך ציון, שאין ממצים את חומרת העונש בהליך הערעור.

התובע אזכר גם את **ע"פ 3183/16 שלמה עופרי נ' מ"י (מיום 8.3.17)**, שם נדחה ערעור של נאשם, שהושתו עליו 8 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, לאחר הרשעה, בהסדר טיעון, בעבירת תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני. למתלונן באותו מקרה, נגרמו נפיחות ביד, שריטה וכאבים בפנים. מתחם הענישה הועמד על בין 8 ל- 24 חודשי מאסר בפועל. בדחותו את הערעור, ציין ביהמ"ש העליון, שלפי המדיניות בפסיקה, בהעדר נסיבות חריגות, יש להשית מאסר

בפועל על עבירות, שברקען תפיסה גזענית. נדחתה המלצת שירות המבחן, באותו מקרה, לדחות את מתן גזר הדין כדי להמשיך בהליך טיפולי. הודגשו שיקולי הרתעת הרבים כאשר מדובר בעבירות על רקע גזעני.

בע"פ 10815/05, פלוני נ' מ"י (מיום 13.11.06) נדון ערעור של נאשם, שהיה קטין בעת ביצוע המעשים, ואשר נדון ל- 8 שנות מאסר בפועל, לאחר שנטל חלק פעיל בתקיפתם של מספר אנשים על רקע היותם ערבים. הוא הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, תקיפה בנסיבות מחמירות, ועבירות נלוות, לרבות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. אף במקרה זה, טענה ההגנה לסיכוי שיקומי ולהתחשבות רבה יותר בגילו הצעיר של הנאשם. הערעור התקבל, במובן זה, שתקופת המאסר הופחתה ל- 6 שנים, אך, היה זה, בעיקר, משום, שבמהלך המאסר התחוללה תפנית משמעותית אצל אותו מערער, והסתמנו אצלו הפנמה של חומרת המעשים ושינוי בעמדותיו. עם זאת, הודגשה החומרה הרבה של העבירות, והחשיבות של ענישה קשה, כגמול על המעשים כדי לקטוע את פרץ השנאה, ככל הניתן.

הסניגור - ראשית, ביקש עו"ד זהבי לאבחן את ע"פ 6729/16, בעניינו של ויטלי סבין, מהפרשה הנדונה כעת משום, ששם נגרמה פגיעה קשה לקורבן, דקירה שהביאה לקרע בריאה ובסרעפת ולאשפוז של שבועיים, בשונה מעניינו, כאשר אף אחד מהקורבנות שהותקפו לא נזקק לאשפוז.

כמו כן, הזכיר הסניגור, שבעניינו של שלמה עופרי (ע"פ 3183/16 הנ"ל), אושר גזר הדין של 8 חודשי מאסר בפועל, אף שמדובר היה בחבלות שנגרמו למתלונן ובהרשעה בתקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני.

הופנינו **לע"פ 7006/14 (שי תורג'מן ואח' נ' מ"י)**, שם נדון ערעורם של שלושה נאשמים, שהורשעו בשלושה אירועים של התנכלות לנתינים זרים ממוצא סודני ואריתראי, בעבירות של איומים, שוד ובתקיפה ממניע גזעני, וביהמ"ש העליון הקל בעונש של שנתיים מאסר, שנגזר בביהמ"ש המחוזי, באופן, שהמערערים ריצו עונשים של 14, 17 ו- 21 חודשי מאסר.

ת"פ 8888-12-14 מ"י נ' מוחמד יחיא (ביהמ"ש מחוזי מרכז מיום 16.12.15) - שם אושר הסדר טיעון, שבו הוסכם לגזור עונש של 38 חודשי מאסר על נאשם, שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, הסתה לאלימות או מעשה טרור, וחבלה במזיד ממניע גזעני.

הסניגור ביקש לאפשר לו הגשת פסיקה נוספת לתמוך בטיעונו לעונש, והתרנו זאת, אך עו"ד זהבי לא צייד אותנו בפסיקה מעבר לזו שאזכרה לעיל.

דין והכרעה

עניין לנו, בפרשה הנתונה להכרעתנו, בעבירות מופלגות בחומרתן, שמידת פגיעתן בערכי יסוד חברתיים של כבוד האדם, באשר הוא אדם, וההגנה על בטחונו האישי של הפרט- קשה.

בית המשפט העליון התייחס לערכים המוגנים הללו, ולמידת הפגיעה בהם, בעניינם של שניים, שפגעו בתושבים בדואים, רק משום שהתרועעו עם נשים יהודיות, בדומה לענייננו (ע"פ 55/06, מ"י נ. טוביה זלינגר ואח', מיום 4/6/06). אמנם, במסגרת הסדר טיעון, הוסר מכתב האישום ייחוס מניע גזעני לעבירות, אולם, הרקע לביצוען, והמוטיבציה מאחורי הפגיעה, נותרו ברורים.

בעניין זה הטעים כב' השופט ס.ג'ובראן כי :

"מעשי האלימות והזדון בהם נקטו המשיבים, נועדו לפגוע במתלוננים אך משום היותם אזרחים ערביים ומטרתם הייתה להעביר למתלוננים ולשאר בני קבוצתם מסר מרתיע, ברור וחד, לפיו, בשל מוצאם הגזעי, מנועים הם מלהתרועע עם בנות יהודיות. יש במעשים אלו, אשר הינם פרי השקפת עולם גזענית מובהקת, כדי לשדר יחס מתנשא ומעליב כלפי המתלוננים וכלפי שאר חברי קבוצת המיעוט אליה הם משתייכים. התוצאה הטבעית של מעשים אלו, הנושאים עימם מסר גזעני בוטה, היא השפלה וביזוי של המתלוננים, עד כדי רמיסת כבודם כבני אנוש."

ובהמשך :

"חברה תרבותית ומתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם מעשים מסוג זה, אשר יש להוקיעם מכל וכל בהיותם פוגעים בכבוד האדם ובערכי יסוד נוספים עליהם מושתתת שיטת המשטר שלנו. יתרה מזו, יש במעשים אלו כדי לזרוע איבה ומדון בין יהודים לערבים וכדי לפגוע במרקם היחסים העדין שבין הדתות והעדות השונות, הדרות בישראל זו לצד זו. בית-משפט זה, הביע בהזדמנויות שונות את סלידתו מן התופעה של עבריינות אלימה ממניעים לאומניים וגזעניים, אשר פשתה כנגד בקרב חוגים שונים מהציבור היהודי והערבי כאחד ... ברי, כי על בית-המשפט מוטלת החובה לפעול ביד נחושה לשם מיגור תופעות פסולות אלו, החותרות תחת אושיות החברה."

כב' השופט (כתוארו אז) א. רובינשטיין, העיר, כי " מה שלא רצינו לאורך תולדותינו שיחווה יהודי בתפוצות, אל יארע בתוכנו".

הפגיעה בערכים המוגנים הבסיסיים הללו קשה, גם, משום שהשלכותיה חורגות מעניינם של הנפגעים האינדיבידואליים. מעגלים רחבים, הנמנים עם הקבוצה שהפגיעה כוונה אל פרטיה, ובענייננו- ערבים תושבי ישראל, חשים את הפגיעה ושותפים לתחושות ההשפלה והתסכול של הנפגעים הישירים. מעשה בודד עלול, אפוא, להצית אש של נקם ומדנים וללבות היצרים בקרב צבור רחב.

הפגיעה בתחושת הבטחון האישי ובזכות לשלמות הגוף מתעצמת, בעבירות שמניען גזעני, לנוכח האקראיות שבבחירת הקורבן. היותו ממוצא ערבי הוא כל "חטאו". אין לנפגע דרך מובהקת לדעת אימתי והיכן הוא חשוף לתקיפה ולהשפלה, ומניין יבוא החפץ ברעתו, ולהיערך להתגונן בפני הרעה.

מתוך עצמת הפגיעה בערכים חברתיים חשובים, כמבואר, נגזרת מדיניות ענישה מחמירה, שפסיקת בית המשפט העליון חזרה והדגישה, בכל המקרים, שבהם נדונו עבירות אלימות, שנעברו על רקע דומה.

כשנדונו ערעורים, הדדיים, על גזר דין של שוטרת מג"ב, שהתעללה בקטין ערבי, ממניע גזעני (ע"פ 9507/11 שני סביליה נ. מ"י, מיום 4/4/12), צוין, בפסק דינו של ביהמ"ש העליון, תוך אזכור פסיקה קודמת, כי :

" העונש המוטל בגין מעשי עבירה המבוצעים על רקע גזעני, צריך לתת ביטוי לסלידת החברה בישראל ממעשים מסוג זה, ולבטא באופן חד משמעי מסר מרתיע, לבל יעז איש להצית את אש הגזענות בקרבנו, ולפגוע באדם תמים בשל מוצאו..." (פסקה 16).

מדיניות הענישה המחמירה נשענת על לשונו, ולא פחות- על רוחו ועל רקעו החקיקתי, של סעיף 144 של חוק העונשין, הקובע כפל העונש הקבוע לעבירה (או מאסר של 10 שנים, לפי העונש הקל יותר), למי שעבר עבירה מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי צבור (ר'- בעניין "פינטו" שלעיל, פסקה 24).

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40(ט) של חוק העונשין), בפרשה שלפנינו, מכבידות. מדובר במעשים מתוכננים ויזומים, שנעשו בחבורה, מתוך מחשבה מעוותת, כי תוצאתם תהא הרתעת בני מיעוטים מקשר חברתי עם נשים יהודיות. אשר לחלקו היחסי של הנאשם, והגם שהסנגור המלומד ביקש להצביע על הדומיננטיות של השותפים האחרים דווקא, הרי, חלקו הוא משמעותי ונכבד. באישום הראשון, והחמור ביותר, של דקירת יאסים, אין חולק, כלל, שהוא היה הרוח החיה ומי שדקר בפועל ופגע בקורבן, תוך גרימת קרע ודימום בכלייתו. באישום השני, והגם שהנאשם הצטרף לקשר לפגוע בערבים בפארק, בשלב יחסית מתקדם, של אותו "מיזם", שאחרים החלו בו, הוא היה זה שסיפק לחבורה את כלי המשחית- מקל גולף, אלה, מקל מתכת, וידית של פטיש, שאגר בביתו, ונטל בעצמו חלק פעיל בהכאת הקורבן וברדיפה אחריו, ולאחר מכן- בהחזרת אותם כלים לחדרו בישיבה. באישום השלישי, שם דובר על התארגנות משותפת של הנאשם עם אחרים, לפגוע בערבים, כשלכאורה, תרומת כל אחד מהקושרים "שוויונית", היה זה הנאשם, אשר, במהלך ההתארגנות בין השיחים בפארק (פסקאות 6-7 של כתב האישום המתוקן), אמר לחבריו, כי **"חייבים לעשות משהו"**, משמע- נחישות ודבקות בולטת במיזם העברייני. גם באשום הרביעי, מזוהה הנאשם בתור הרוח החיה והדומיננטית בהתארגנות וביצוע התקיפה, שבמהלכה הוכה מוחמד בראשו, והוא זה שסיפק לו ולחבריו, שוב, את כלי הנשק הקר ששימשו את הקושרים.

אשר לנזק שהיה צפוי להיגרם -כפי שהוטעם לעיל, לעת סקירת מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, היה על הנאשם לצפות, אף אם הדבר לא התממש בפועל, למרבה המזל, נזק חמור ורחב עוד יותר. הפגיעה המיידית והפיזית בקורבנות- היא בגופם ובנפשם, בשל השפלה ובביזוי שחוו. זהו נזק מידי וברור. אולם- מצינו, שבנקל, עלולים המעשים להביא ל"תגובת שרשרת" ולמעשי נקם והתנכלות בין יהודים לערבים, ואף במקומות אחרים בארץ. תופעות כאלה אינן תרחיש תיאורטי. חווינו בעבר התרחשויות עגומות מאד, שכן החלו- בארוע נקודתי, שהצית אש נרחבת.

הנזק שנגרם בפועל- אמנם, לא היה במדרג גבוה של חומרה, וכפי שההגנה טענה, הפגיעות לא הצריכו אשפוז ממושך, ברם, לא מדובר בנזקים קלי ערך. יאסים סבל מקרע ודימום בכליה, בשל הדקירה מהנאשם, הייתם ספג שפשוף ונגרמו לו כאבים, ולאחמד נגרמה פציעת ראש עם דימום. כל הנפגעים, ללא ספק, חוו פחד, רגשי השפלה וחרדו לגורלם, במהלך התקיפה בצוותא שהיו קורבן לה.

הסיבות שהביאו הנאשם לבצע העבירה - נסיבה, שלעיתים פועלה לקולא, כאשר העברין מונע ממצוקה או מלחץ חיצוני, הינה בגדר נסיבה מחמירה בעניינו. ברקע הדברים - התפיסה הפסולה שיסודה במניע גזעני ג דא, ולפיה, המעשים האלימים, שנעשו בחבורה, יהיו מכשיר יעיל, כדי להרתיע בני מיעוטים מלהתרועע עם יהודיות. הנאשם לא הונע, אפוא, ממצוקה אישית כלשהי, אלא, מאידיאולוגיה, הראויה לכל גינוי, ותוך, שאינו מפנים את חומרת הדברים ואת הפגם המוסרי והחברתי הקשה שבתפיסת העולם הזו.

בבואנו לגבש מתחם העונש ההולם את העבירות, בשים לב לנסיבותיהן, ולמידת אשמו של הנאשם בביצוען, כמפורט מעלה, ולאור מנעד הענישה הרחב למדי, הנלמד מהפסיקה, נראה, כי ניתן להסתייע, כנקודת ייחוס והשוואה, לאותו עניין, שנדון, לאחרונה, בביהמ"ש העליון, אף, שחומרתו רבה מזו שכאן, והוא עניינו של **שלמה פינטו - ע"פ 3250/17**. שם - הייתה לנאשם כוונה, לדקור ולגרום למותו של אדם אקראי, ממוצא ערבי, שיקרה על דרכו, וזאת- מתוך מניע גזעני. אצלנו, לא התכוון הנאשם לגרום לתוצאה קיצונית זו, אלא "רק" לגרום לחבלה חמורה בקורבנו, באישום הראשון, ולחבלות ופציעות באישומים השלישי והרביעי, אולם, בעניינו, מדובר על מספר מקרים, שהשתרעו על שבועות אחדים, ולא בתקרית אחת מבודדת. ביהמ"ש העליון, בדחותו גם את רכיב הערעור על גזר הדין (11 שנות מאסר, כאשר, הייתה התחשבות במצב נפשי מורכב של אותו נאשם), לא התערב במתחם העונש, שגיבש ביהמ"ש המחוזי, ושעמד על בין 9 ל- 15 שנות מאסר.

משאין חולק, שנסיבות העבירה בעניין "**פינטו**" היו חמורות יותר, ותוצאתן קשה בהרבה (המתלונן שנדקר סבל פגיעות פנימיות רבות ומורכבות), ותוך הסתייעות במתחם שנקבע שם, ושאושר כאמור, נראה לנו, שהמתחם העונשי, כפי המוצע על ידי התביעה בעניינו, קרוב למה שסביר והולם את הנסיבות. עם זאת, נמצאו פסקי דין, ובהם אלה שהסנגור הציג, שבהם מנעד הענישה, והמתחמים שנקבעו, גם בעבירות על רקע גזעני, היו יחסית מתונים. על כן, **מתחם הענישה הכולל למעשים שבכתב האישום המתוקן, יועמד על בין 4.5 ל-8 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה.**

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ואשר נשקלות לצורך קביעת העונש ההולם בתוך המתחם האמור, קיימים מספר נתונים, כאלה, שיש להתחשב בהם בגדרי הוראת סעיף **40 יא** של חוק העונשין, ופועלם, במקרה הנדון, אכן, יביא לתוצאה, שאינה ברף הגבוה ביותר של המתחם האמור.

בין נסיבות אלה, אחדות שאינן מעוררות התלבטות, וברור, שהנאשם רשאי ליהנות מהקלה מסוימת בעטיין, והן- העדר הרשעות קודמות, והודאתו, במסגרת הסדר הטיעון, שחסכה את ניהול המשפט ושמיעת העדים.

התייתרות הצורך בניהול המשפט, בהינתן ההודאה וקבלת האחריות, נושאת משקל ממשי בעניינו. העדת המתלוננים ומי שהיו במחיצתם, הייתה, ללא ספק, לא פשוטה, ואף, מעוררת קושי ממשי אצל עדים אלה. נחסכו דיונים, שהיו יכולים להיות טעונים מאד, והתייתרה ההתלבטות, שבהעדת גורמי בטחון שהיו מעורבים בחקירה.

במידה מסוימת, ניתן גם להתחשב בטיעוני ההגנה, שעתרה להקלה, משום גילו הצעיר של הנאשם, והשפעת מאסר ממושך עליו, הקשיים המשפחתיים שלו ונסיבות חייו, שלא היו פשוטות, כאשר, גדל בסביבה, אפילו בתא המשפחתי המצומצם, שהשפעתה על הליכותיו לא הייתה מיטבית, לשון המעטה.

ההתלבטות, היא בהקשר לנתון, שהוא רב חשיבות בענייננו, לאור הרקע האידיאולוגי ותפיסת העולם הגזענית, שהביאה לביצוע העבירות. באיזו מידה נטילת האחריות של הנאשם, חזרתו בו, מכל וכל, מהתפיסות המעוותות, שאחז בהן, ורצונו לחזור למוטב ולקבל טיפול לשם כך, הם כנים ואמיתיים.

הקושי, בהקשר זה, הוא כמעט מובנה. אין זה נדיר, שנאשמים מקבלים אחריות ומביעים חרטה מן הפה אל החוץ כדי לזכות ברווח משני - הקלה בעונשם, לעת גזירת הדין. מאידך גיסא - אם מדובר בחרטה כנה וברצון אמיתי להשתקם, זהו שיקול בעל משקל, וראוי לעודד גישה כזו ושינוי התנהלותי ותודעתי, גם בדרך של הקלה בדין ושידור מסר מתמרץ באמצעות כך. נזכיר, שהתסקיר הראשון, בענייננו, הציף חשש שמדובר בחרטה מעט מניפולטיבית. ברם, לעת הגשת התסקיר המשלים, שירות המבחן התרשם, בהחלט, מכנות כוונותיו ומחרטתו של הנאשם. לאחר ניתוח האמור בתסקירים והן לאחר התרשמות מדבריו, הלא קצרים, של הנאשם בפנינו, שנאמרו בהתרגשות רבה ובסערת נפש, דעתנו היא, שהנאשם באמת התחיל בתהליך של הפנמה ועיבוד של חומרת התנהלותו ושיש לו רצון וכוונה להשתקם ולחזור למוטב. אומנם, לא מצאנו שדי בכך, כדי לגבור על שיקולים אחרים וחשובים, שפורטו, ולהפנות את הנאשם לאפיק טיפולי - שיקומי, חלף ענישה הולמת ומכאיבה, אולם, יש בזה כדי להוות פרמטר משמעותי בגזירת העונש בתוך המתחם שגובש. יש לעודד הנאשם להתמיד בכיוון זה.

הנאשם יוכל להשתלב בקבוצות טיפוליות, או בטיפול פרטני, בין כותלי הכלא, כאשר, תקופת המאסר שתיגזר עליו תהיה כזו, שתאפשר לו אופק של חזרה לחיים נורמטיביים ותקינים, בהנחה, שכולנו מייחלים לה, שהטיפול יצליח ושהנאשם ייטיב דרכיו.

אומנם, לא ראינו מקום לניכוי "אריתמטי" של המעצר בפיקוח אלקטרוני, שהנאשם היה נתון בו זמן לא קצר (ראה - ע"פ 7768/15 פלוני נ' מ.י מיום 20.4.16), ואין לנקוט בדרך של "נוסחה מתמטית", לשם כך, אולם, בגזירת משך המאסר בפועל, שיושת על הנאשם, לקחנו נתון זה במניין השיקולים.

התביעה לא עתרה להטלת קנס, או פיצוי למתלוננים.

לאור כל האמור, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 5.5 שנים (חמש וחצי שנות מאסר), שמהם יש לנכות ימי מעצרו בפועל בתיק זה, מיום 7.4.17 עד ליום 14.3.18.
2. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים ולשלוש שנים מיום השחרור, על כל עבירה מאלה שהורשע עליהן כאן, או כל עבירת אלימות אחרת, שהיא פשע.

הודעה זכות הערעור בתוך 45 יום לבית משפט העליון.

ניתן היום, כז' בחשוון תשע"ט (5 בנובמבר 2018) במעמד הצדדים.

אריאל חזק, שופט

אלון אינפלד, שופט

אריאל ואגו, שופט בכיר
אב"ד